

Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége vednöksége alatt álló Sztitnya Osztyájának közlénye.

Előzetesi ára:
Égész évre . . . 3 krt. — kr.
Fél évre . . . 1 — 50 —
Negyed évre . . . 80 —

Feladás szerkesztők:
VÖRÖS FERENCZ és NAGY ISTVÁN.
A lap szélességi részét illető költségmenteseket képjük Turóc-Szt.-Mártonba küldeni.
Megjelenik minden **sasárnap.**

Hivatalos hirdetések díja:
100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett szász szónál 50 krral több.

A hazáért.

A képviselő ház folyó hó 19-iki ülése szép jelenetnek volt tanúja. Ugyanis ekkor tárgyalatott a honvédség és népfelkelés felszereléséről szóló törvényjavaslat.

E javaslat áldozatot kíván a honpolgároktól, de im egymástán állanak fel az ellenék vezér férfiai s pártjuk nevében egyhangúlag szavazták meg a hét milliót meghaladó összeget; s feláll Trutia Péter oláh nemzetiségű képviselő és egy beszéd kíséretében, melyben kijelenti, hogy, ha a hazáról van szó, akkor megszűnik minden más kérdés, „a hazához való hí ragaszkodásból és szeretetből” szintén megszavazta az összeget.

Nem akarjuk azt érdemül felmutatni, ha egy magyarországi képviselő a magyar képviselőházban elismeri azt, hogy, ha a hazá védelméért van szó, mindnyájunknak egy akaratom kell lenniük, de elismeréssel kell megemlékeznünk arról, hogy most, midőn a nemzetiségű kérdést egyes izgatott mesterségesen iparkodnak túlhajtani, akad nemzetiségű képviselő, aki ki meri nyilatkoztatni, hogy a hazá ügye fontosabb a nemzetiségek ügyénél; mert eddig ezt nem hallottuk a nemzetiségűektől.

Ha a nemzetiségiek jól felfogott érdekükben ez álláspontra helyezkednének s nem gravitálnának folytonosan kifelé, a magyar közvélemény is megváltoznék velük szemben, de ad

íg, míg főkérvéseik megvalósulását e k ö z ö s h a z a romlásán reménylik, úgy kell őket tekinteni, mint az államra veszélyes embereket.

Egy közös hazának vagyunk mindnyájan gyermekei s az ellensége annak, ki a hazá egysége ellen tör.

Tanítsák meg a nemzetiségiek a népet, hogy a nyelvbeli különbség nem választja el a hazá lakosait egymástól, hogy testvérek vagyunk mindnyájan, hogy az az ezredéves mult, melyet jóban, rosszban együtt töltöttünk, sokkal szorosabban fűzte össze a nemzet fiait, hogyssem megvalósíthatatlan ábrándok kedvéért e közösséget ma felmondani szabadna.

Trutia Peter nyilatkozata szolgáljon példaadással a nemzetiségieknek, a magyar képviselők lelkes éljenek a méltánylástul közzikül azoknak, kik ez elvet vállalják.

A hazá ügye legyen szent mindenki előtt s ne legyen pilléres e házában ember, ki csak egy pillanattig is gondolkodnék akkor, midőn annak érdeke úgy hozza, magával hogy áldozatot kíván fiaitól.

Magyarország erős lesz s ez mindnyájunk javára fog szolgálni.

A vegetarianismusról.

(Vége).

Ilyen kimutatás Európa legtöbb államaira nézve még sokkal kedvezőlenebb számarányokat tüntetne fel.

De elég a szavakból; „Beszéd és Előadások”, nem különben parlamenti szónoklat

a világ nyomorát nem törlik el. A szónak és az érvelnek hatalma nem szerez többséget. A többség a köz jót csak akkor fogadja el, ha van mitől félnie. A szükség, a létérti elkeseredett küzdelem a népeket majd kényszeríteni fogja, hogy a nyomornak s inségnek határtalan forrásait betemesse.

Egyéb iránt e kérdést csak azért hoztam fel, mert az a véleményem, hogy a vegetariánusok az éltet kezdő sikert főleg az alkohol teljes kerülésének köszönik, s mert kötelességemnek tartom elismerni, hogy e tekintetben a vegetariánusoknak teljes elismeréssel, meleg köszönettel s kiváló tisztelettel tartozunk. Hogy a dohánynak s a többi narokobus szerekek kerülése a vegetariánusok sikeréhez szintén hozzájárul, nem szenvend kétséget. A kar azonban, mit ezen szerek előidéznek, szoba sem jöhet az alkohol érintett hatásaival szemben. Figyelemre méltó továbbá az is, hogy növény tápszernek mellett az ételben való mértéktelenség veszélye is kevésbé fenyeget, mint vegyes táplálkozásnál. Már a növény tápszernek nagy egyfélése is azt hozza magával, hogy a mértéktelenség csábja is kissébb, részben ezen körülménynek tudható be a vegetariánusok sikerei.

E tekintetben jellemző, hogy a vegetariánusok a románoknál talajra nem talá. A románok vegetariánusok nélkül is mértéktelenség; a németek ellenben — mint Melanchton mondja — lakmaroznak, míg szegényekké, lakmaroznak, míg betegekké nem lesznek, lakmaroznak míg a pokolba nem kerülnek; mi magyarok pedig iszunk, míg a pokolba nem jutunk; mert hiszen nem hiába danoljuk; „magyar ember mindig bort iszik, míg a temetőbe nem viszik.”

A vegetariánusok kérdésének még ethikai oldala is van. Sokan a vegetariánusok közül nem is egészségi szempontból lettek azokba, hanem csupán azért mondanak le a húspátszerről, mert az állatok megoletését

bűnös cselekedetnek tartják. — S ez nekem úgy látszik, hogy ezen időtökben bizonyos beteges állapot rejlik. — De a félreértés kikerülése végett előre kell bocsátanom, hogy teljesen oszom azon véleményem, miszerint az állatok iránti részvét ápolandó s hogy az emberek iránti részvét nagyon csökken, ha a részvét más érző lények iránt elompiattatik.

Az állatvédők társulatoknak áldásos következményeit a legkevésbé sem akarom kicsinyíteni. — Továbbá ki akarna azon paedagogiai törekvésnek kiváló becsét tagadni, hogy a fejlődő gyermekkedélyben a részvétnél minden élő lény iránti érzete felbressztesse, fejlesztesse és ápolassék?! Csak-hogy, ha ezen érzet azon szélsőségig fokozódik, hogy az ember az állatnak feláldoztassék, az beteges érzékgésnl egyéb nem lehet. — Ennek kinyilvánítására a vegetariánusokkal szemben is jogosítva érzem magamat mindaddig, míg behozonytva nem látom, hogy a húspátszer az embernek valóban semmit sem hasznal.

A vegetariánusok ethikai álláspontja ugyanazon beteges irányra vezet, melylyel a vivisecciónnak működésénél találkozunk. S valóban a legzubbogóbb hívei a vegetariánusoknak egyuttal a vivisecciónnak is hívei!

Ezek aggályos nyugtalansággal bölcsekednek a felett, vajjon az embernek van-e joga állatot kínozni? Erre nézve tényleg nem is kell kérdeznünk, mi jogos s mi nem jogos. E kérdés már nélkülünk is régen fel volt vetve s egész másképp hangzik, t. i. úgy: mit akarunk, kínozni és ölni-e, vagy pedig kínoztatni és megoletni?

A természet bennünket egy gyilkos küzdelembe helyezett. Szünet nélkül — e pillanathban is — számtalan állatfajok rajongnak körül, melyeknek nincs más feladatuk, mint bennünket halálra kínozni.

Napokint látjuk, miként pusztulnak, halnak el a legnagyobb kírok közepette

T Á R C Z A.

A törvénykezési párvialokról.

Irta: Dorostók Gyula
(Folytatás.)

Ha a felek nem maguk küzdének, s viadorjaik már sorshúzás által elosztattak, csak az elosztás után fegyverkezhettek fel. Magának a viadalnak tartama által nagy gond fordítottat a legeskevényebb körülményre is, mely szerencsés, v. balkimélettel hozhatott volna a viadalra. A bajvívás helyücl rendelés sikság jelöltetett ki, mely egyenlően volt lapályos és portól, szétől védve volt. Arra is ügyeltek, hogy a nap egyformán világítson a vívókra. Némethonban szokásos volt a bíró részére egy magasabb emelvényt állítani fel a küzdőterén; ide jöttek a bíró kíséretébe a tanácsosok is, kik a vivás végzetével itéltek a küzdés kimeneteléről; ezen kívül a küzdők rokoni s azok, kik már valamely bajvívásból, mint g/özelmes fél jöttek ki, szintén e magas helyre bocsájtattak be. Ha ingatlan dolgort folyt a vivás, akkor e látható tárgy némely részét a bíró kezében tartotta, majd a küzdőtér közepére tétette. A vívók megjelenésük után azonnal e pörös tárgyat érinték kardjukéhoz, Istene hivatkozván és kérvén őt, hogy azé legyen a győzelem, kinek ügye

igazságos. A szász és sváb népjog szerint a viadalnak délelőtti kellett megkezdődnie.

A vivás vagy a sértő és vadló közt személyesen vagy viadorok által (fogadott helyettesek) történhetett meg. A dolog természetéből látható, hogy e körülmény alkalmazása a perkedő felek önnön szabadválasztásában állott; és pedig mindkét viador lehetett harcban jártas, vagy járattan; ezen kívül vivhatott egy újoncz is a harczedett ellen viadorral. Továbbá lovasküzdelem is lehetett a gyalogon kívül; végre vagy fegyveresen, vagy mint volt rá eset — ingben öltözve esett meg a vivás.

Említés tétetett a lovas viadalról is. Hazánkban ez igen gyakorta volt alkalmazásban s pedig vgy viadorok által, vagy személyesen. Előbbi esetben csak engedély mellett volt lehetséges a helyettesek általi küzdelem. Külföldön azonban egész ellentétben honi szokásainkkal, vajmi ritkán történhetett lovas küzdelem. Volt rá eset, hogy a perkedők ruha nélkül kényszerítettek megvívni, de ily esetben főbenjáró bűnnek kellettét fenforognia.

Hazánkban a vivás csak alkonyatig tartott; Ha valamelyik ellenfél az ideig ellentált perkedő felének, akkor az győzelmének tekintették. Ha talán az egyik fél legyőzöttet, azon büntetéssel fenytített, mely azon végre volt kiszabva, melyet a vesztes elkövetett volt. Ha pedig az egyik ellenfél alkonyatig nem jelent meg, az úgy

tekintett, mintha a bajvívásban elbukott volna. A megjelent egyik perkedő fél az estharang megkonduláig a sator alatt várta ellenfelét (híhetőség abban, mely a bíró részére volt fentartva), ha ellenfele nem jött el, a bíró előtt tiltakozott a megjelent az elmaradás ellen, melyről a bíró tiltakozási bizonyítványt (litteras protestatorias) állított ki, melyben határozottan ki volt emelve, hogy a tiltakozó készen várta ellenfelét a vívásra. A meg nem jelent fél ellen a bíró elfoglatási rendeletet adott ki.

Magyarországon a papok és nők soha sem jelentek meg személyesen a küzdőtérén; de Európa más államaiban némelykor még a nők is vívatak személyesen. Így különösen a longobardoknál divott ez sürübben, hol is Rotharnak törvénye, melynek szelleme pedig a salisi törvényénel jóval felvilágosodottabb volt, — a bujálkodás és varázslás vádjának fenforág esetében a nőknél a bajvívást rendel el, s büntetést is szab azon nőre, kire ily vad behozonyodik a viadal után.

A mi pedig a papok viadalait illeti, az bár igen gyérren, de mégis előfordult, különösen pedig Angliában. Nevezetes azon elbánás, melyben részesítettek a perkedő felek az esetben, ha nem személyesen küzdöttek, hanem viadorok által helyettesítették magukat.

Azon idő lefolyásáig, a mig t. i. a viadorok, küzdöttek, a perkedő felek elvárva tartattak, hogy így a vívókat ne láthassák;

ha pedig főbenjáró bűn fogott fenn, köte le fizték a magukat képviseltetők nyaka körül, hogy azt rögtön felakaszthassák, a kinek viador a bajvívásban vesztés maradna. Így volt az Franciaországban s Bajorbanban.

A közpöri igazságszolgáltatásnál az ordáliai bajvívás az úgy végleges eldöntése gyanant szerepelt, elannyira, hogy azon pör, mely ordáliai bajvívás által dötetett el, illetve eldöntésben az ítélettelre történt hivatkozás, véglegesül gyanant tekintett és semmi szm alatt meg nem volt ujttható. Így volt ez hazánkban is, s erre van is egy szép példa 1231-ből, a midőn is Hector gróf elvesztvén viadorának a párbajban való legyőzötése folytán jogát a dunai halászatra, a neki Imre király által adott adománylevéllel azonnal szétszakítottat.

Hogy az egyik perkedő fél a viadalban győztesnek declaráltassék, ahhoz nem szükséges, hogy ellenfele a harc köz megolessék; meggyőzött gyanant tekintett az, kinek pl. először festé vére a földet, vagy bizonyos kijelölt sorompókat átletpét, vagy ki erővesztés, vagy épen fegyvereitől való megfosztás által tovább küzdeni nem volt képes. Mint a külföldön, úgy hazánkban is azon vadtott, a ki alkonyatig ellen állt, anélkül, hogy vadlójá által meggyőzöttnék, a vad alól felmentett.

Azt mondtók, hogy nem volt szükséges a harcban való megölés, a győztes félnek, mint ilyenek declarására. Volt azonban eset,

szertett embertársaink, kiknek eleven testét könyört s irgalmat nem ismerő bestiak megmátadják és felfalják. — És nekünk ne volna jogunk ellenségneinknek eszelősvényeit meghusítani?

Az óhaj, hogy minden érző lény egymás mellett békében éljen, még gondolatlanként képtelenség. — Tény az, hogy bolygó csillagzatunkon minden érző lény más érző lények rovására tartja fenn magát. — Még a növényevők is más állatokon élőködnék. — Mit az emlős állatok és madarak nem esznek meg, azt megesszik a rovarok; mit a rovarok hátrahagynak, azt megemésztik a rágó férgek; mi a férgeknek nem kell, azt elfogyasztják a bakteriták.

A vegetáriánusok azt vélik, hogy az állatok megölését elkerülhetik, ha tejfel válik állatoknak. — De ki tejfel el, annak meg kell ölnie a borjút, a tehene pedig más állatok elöl megessi a fűt.

Ki tojással táplálkodik, az tyúkját élő férgek megemésztésére utalja, s ő maga is minden tojásban egy élő, vagy talán épen érző lényt fogyaszt el. — A vegetáriánus, ki bűnök tartja, hogy egy nagyobb állatot megöljön, s magasabb szervezetei állatnak intenzív fájdalmat okozon, arra van kényszerítve, hogy egyes apróbb állatot a halálnak, a megkínztatásnak, és az agyoncheztetésnek dobjon martalékul.

A létért való küzdelem a világból kirtánt nem lehet. — Az egész természet a létért való küzdelemben harcol. — A létért való elkeseredett gyilkos küzdelem a vegetáriánus bölcselkedés megszünteti nem fogja! Nézzünk körül a természetben. — Mindent, hová akar pusztá, akár fölfegyvertett szemünket irányítjuk, a földön, a levegőben, a vízben, a végtelen tengersíkon úgy látjuk, mint az apró epebben, minden örökös üldözést és menekülést, szüntelen harcot és küzdelem, szakadatlan gyilkolást és pusztítást találunk.

És épen ezen, az egészen az egész ellen folytatott gyilkos háború az, mely a természetet örökké ifjan, újonnan és irden fenntartja. — A küzdelem egészséges és normális, a béke ellenben betegség és rohadást szül.

A kereskedelmi Múzeum kiállítása.

A budapesti kereskedelmi Múzeum igazgatósága f. hó 20-án tartott ülésében elhatározta, hogy a hazai termékek állandó kiállítására vonatkozó szabályok azon határozatának épségben tartása mellett, mely szerint minden kiállítónak 1 □ méter terület díjtalanul engedtetik át, s minden további □ méter területét fizetendő 3 frtnyi tétdíjjal a folyó évre 2 frtra szállította le mindazon tárgyakra nézve, melyek nem állítat-

midőn halálos bajvivás szükségeltett; ily büntény volt a hülseneg vétsége.

Előfordul a bajvivásnál a segédcsukvók (coniuorators) szereplése is és pedig már a merovingi korszakban is, a mikor az a szokás divott, hogy ha valamely vadló 6 segédcsukvóval támogatta panaszát, ez esetben vadlott csak istenítélet által tisztázhatta magát.

A 13-ik században pedig Németországban a büntető eljárás szerint a vadló eltilthatta ellenfelét az eskütételtől, ha vadlottnak bajvivást ajánlott fel, de ez esetben is a vadlott nem tartozott a bajvivás elfogadni, ha aratlanságát tudvalik tudta bizonyítani. S viszont, ha vadló állította igazságának kiderítésére tanukat vagy segédcsukvókat nem tudott előállítani, akkor a vadlott visszautasítható az eskütételt és bajvivást ajánlhatott a vadlónak. Mindezt a tanúk és segédcsukvók fontosságát jelzi az ordálakban. A segédcsukvók ritkábban említtettek a sali frankok törvényében, de annál több nyomát találjuk a lipari frankok törvényeiben, a hol is 58 cikkelyben tárgyalják a bajvivás intézménye, folytonos megemlékezésével az esküvők számanak a megjelenésük módjának.

Hazi törvénykezési eljárásunkban a bíró ítéletére volt bízva, hogy hány segédcsukvó jelenhetik meg; a bíró kitűzte a quantumot, s ennél sem több sem kevesebb nem volt érvényes.

Ha nyomozzuk a dolgot, rájövünk bizonyos törekvéseire, mely a perlekedők kibé-

nek ki szekrényekben, minők például gépek, koscsik, bútorok, érzésveti czikkék, parkétek, mezei gazdasági termékek, és stb.

Sietek ezen, termelőinkre, kiváltképen pedig gyárosainkra s iparosainkra felette kedvező határozatot közzé tenni, mely alkalommal el nem mulasztatom annak hangsúlyozását, hogy a kereskedelmi múzeum állandó kiállítása f. é. május hóban veszi kezdetét s hogy a bejelentési ivatek legkésőbb f. é. márczius végeig küldendő be.

A csekély mértékre szorított anyagi áldozat, mely e kiállításban való részvétel jár, még a kevésbbé jómódúakat sem tartja vissza a részvételétől, mert atlag alig fog valaki 3—4 □ méternél több területet igényelni, annak évi költsége pedig nem rug magasabbra, mint egy hirdetésnek valamely nagyobb lapban való egyszeri közzétételé.

Ne szalaszszak el a városunk s környéke iparosi s termelői ezen, a természetek ismertetésére legkedvezőbb alkalmat, sorakozzanak a kereskedelmi múzeum állandó kiállításának támogatására.

Fizény Károly,

a keresk. múzeum selmezi képviselője,

HIREINK.

Liptóól. A liptóújvári mükedvelők f. hó 22-én igen sikertel előadást rendeztek az ottani állami iskola dísztermében. A mellett, hogy a társadalmi élet emeléséhez is igen hozzá járultak a derék közreműködők, jótékonyzélra is áldoztak, amennyiben a jövedelem az orsz. vörös-kereszt-egylet liptóújvári főlkja javára adottot. Előadatotot »A házastóké, Berczik 3 felvonásos vígjátéka. Közreműködtek: Stieglér Kálmáné, Bodor Jenőné, Róth Leonka, Moysné Aranka, Lehozky Márka, Kolba Örszike, Lehozky Anna, Kossányi Géza, Bogdán Géza, Mattavovszky Árpád, Gölder József, kik mindannyian derekasan feleltek meg szerepeiket. Az előadás után táncz volt, melyen jelen voltak: Bodor Jenőné, Hoffmann Samuné, Jahn Nándorné, Kobainé, Lehozky Péterné, Lux Vilmosné, Linczényiné, özv. Moys, Stieglér Kálmáné, Skulina Józsefné, Kolbai Örszi, Lehozky Anna, Emma, Mariska, Moys Aranka, Róth Leonka, Steinfeld Henriette, Quot Irma. — A tisztá jövedelem 57 frt. 20 kr. volt.

Rózsahegy város községse br. Fejérváry Géza honvédelmi minisztert a város díszpolgarává választotta.

Zólyomból. A besztercebányai kir. kath. főgymnasium által alumneuma javára febr. 10-én rendezett hangverseny és tánczestély alkalmával Besztercebánya város négy érdemi községse intézetünk ügye iránt oly élkénk érdeklődést és rokonszenvet tanúsított,

kitésére irányult. Már ha ennek indokát keresünk, abban fogunk feltalálni, hogy bármennyire is szokásos és elhitt volt az isteni szándék nyilvánulásának hité, még is nem hiányzott az a kétkedő érzés sem, hogy t. i. az ordálak által egyrészt az ügy valódi állásának megismerése igen nehéz, másrészt a küzdő személyek nagy veszélyben fogorak. S a törvényhozó nem támadhatta meg a megsértettnek bosszúvételi jogát, s így megengedte a sértőnek, hogy a dolgot bírsággal s egykedvessélglyenítse ki. S ebben a büntetés nem bizonyos szabadsága lehethet a mennyiben az ily egykedvesség félteszi, hogy a bűnös — ha egykedvőni akar, — elismeri hibáját s valasztást ad a vadlónak a bosszú s a kárpótlás között. S e békéltetési törekvések nemcsak eleve, de gyakorta a küzdelemben való megjelénés után, sőt a küzdelem hevében is megkísértettek s ha sikerült akkor békéltetők közbenjárására egykedvűségi jött létre, mely aztan új ítélet alapjául tekintett, de ez ítélet a bíró beleegyezését mindenkor involválta s jogérvényes csak ez utóbbi esetben lehetett.

Ez egykedvűségi közbenjárások a tuzesvas próbájánál is divtak az új ítéletekre vonatkozó, említették elv azonos fentartásával.

(Vége következik.)

hogy el nem mulasztatom a nyilvánosság előtt is az intézet és az alumneumi választmány nevében forró köszönetemet kifejezni. A rendezési költségek levonása után tisztázóvédelmek körülbelül 320 ft. marad. Fölülfizettek: Stadler Tófor 8 ft., özv. Hittner Jánosné, br. Nyáry Béláné, Seiberler Ede 5—5 ft., Csipkay Károly, dr. Heinrich Ernő, Kamazay Matyás, Majovszky Vilmos 4—4 ft., Scholtz Rezsőné, dr. Tilles Béla, Walter András 3—3 ft., Bodorovszky Samu, Elasz Dávid, Gürtler Antal, Halassy Gyula, Jeszenszky Sándor, dr. Kolezonay Ernő, Krenn András, Leimödörfer Sándor, Moezokcsák János, Omaszta Károlyné, Spitz Henrik, Tihanyi Dénes, Tilles Ferenc, Ujhelyi Gyula 2—2 ft., Barlay Sándor, id. Burda Károly, Faith Matyás, dr. Klimó Jenő, Kubányi Alajos, Kytay József, Mitrovsky Rezső, Neumann Ede, Petrák J., Róth János, Csernovits Zénó 1—1 ft., Hesz János 1 frt. 60 kr., Amman Arnold 60 kr. — Összesen 89 ft. 20 kr. — Fogadják a nevessivű adakozók, úgyszintén a hangversenyben közreműködők hölgyek és urak az intézet meleg köszönetét. Besztercebánya, 1887. febr. 22-én.

Spitkó Lajos, főgym. igazgató.

A besztercebányai jogászból alkalmából utólagosan Lassovszky János Gyetvaról 5 frt. felülfizetést küldött be, melyvel együtt az összes felülfizetés 133 frtot tesz ki.

(J—ch). Február hó 17-én Perczel Mariska jutalmatülkőül »A furesa habozar! A színházat meglehetősen szamu közönség töltötte be, s hallgatta az operette már nagyon is ismeretes ariát. Perczel kedves jelenséggé volt Elza szerepében; énekeirései ma is szépen sikerültek. Múltó parja volt Polgar (Boldizsar) is, ki a szerepében rejlt sok komikumot lehetőleg érvényesítette. »Umberto Spinolát» Lorándy a »Markesét» pedig Kiss adta; utóbbinak melánikeringőjét a közönség egyrésze, nyilván valami helyi rögtönz érdeku rögtönzés reményében, zájossan megtapsolta s megújíratotta. Szólunk még Daróczyról is, kinek énekét a közönség — s nem is minden ok nélkül — tetszéssel fogadta. Nem hagyhatjuk azonban említés nélkül a karok tapasztalt gyöngyességét sem, mely az este kiválóan volt észrevehető.

A besztercebányai kir. kath. főgymnasium által f. hó 10-én a takarékpénztár termében rendezett hangverseny négyesen sikerült. Már 8 óra előtt ritkán látott, nagy közönség töltötte be a termet, melyben az ifjúsági zene s énekarok, támogatva két kedves mükedvelő által, szépen előadott darabokkal mulattatta a jelenveket. A jól összeállított programot e helyen is közöljük: 1) Zauberglöckchen, nyitány Heroldtól; előadja a gym. zenekar. 2) Grand caprice de concert sur la Traviata, Ascherthől, zongorán előadja Sztrakoniezky Elvira úrhölgy. 3) Schifferständerchen Abttól, hegedűn, violán, gyöngyözön, zongorán s harmoniumon előadják Dillinger Emil, Pszotka Ferenc VII., Jakab Emil, Krieser Béla, Uchlyarik Jenő VI., Elasz Árpád, Lehozky Tivadar V., Egry Aladár, Puschmann Edgar III. o. t. és Egry János karnagy. 4) Csulan, költemény Tompa Mihálytól, szavallja Thuránszky Martha úrhölgy. 5) Háfisdal, felfirkar Them Károlytól, előadja az ifjúsági énekar. 6) Bériot 9. hangversenye, hegedűn és zongorán előadják Kubinyi Pál VIII. és Kubinyi János V. oszt. tanulók. 7) Magyar népdalok, cimbalmon előadja Krúdy Endre VI. o. tanuló. 8) Induló, magyar dalokból összeállította Egry János, előadja az ifjúsági zenekar. A kiváló szorgalomról tanusokdó számok lejárása után következett az elmaradhatatlan táncz, melyben már az első nyegyesben 90 párnál több vett részt, s melynek csak a késő reggeli órák vetettek véget.

KÜLÖNFÉLEK.

Kedélyes tanzmulatság volt f. hó 22-én a helybeli polg. iskola helyiségében, melyen nem nagy számú közönség volt jelen, de akik ott voltak, jól mulattak. Az első nyegyest 18 pár táncolta. A hölgyek közül ott voltak: Szüllő Gézné, Lehozky Lajosné, Lehozky Vilmosné, Fekete Miklósné, Zorkóczy Tivadarné, Galanda Samuné, Bulovovszky Simonné, Eisenstein Sandorné, Boldis Ignáczné, Kertes Jánosné, Krivoss Árpádné, Galandáné (Körmoözről), Szinnyay Lászlóné, Vladár

Imréné, Nagy Istvánné, Tomesányi Jánosné, Jilly Vilma, Dubovszky Karolina, Bock Ilona, Riszner Mariska, Ruttikay Anna, Veszelko Zina, Hegecsy Vilma, Kossuth Zsuzsi, Zathureczky Ilka, Schwartz Matild. — A tisztázóvédelem s a felülfizetés a polg. iskola tájékoztatására adtak, erre felülfizettek: ifj. Toperczer Lajos 2 frt. 50 kr., id. Justh György, dr. Lax Adolf, Keleti Nándor, Kellner Gusztáv 2—2 frt., Szüllő Géza, Zathureczky József, Beniczky Kálmán, Ruttikay Sándor, Szinnyay László, Csepessányi Ferenc, Zathureczki Tamás, Ujhelyi Antia, Tomesányi János, Wrchovszky Sándor, Roll Béla 1—1 frt. Fekete Miklósné, Ruprecht Kálmán, Gál Albert, Krivoss Árpád, Vladár Imre, Galács Albert, Steffik János, Adamovits Samu 50—50 kr. Összesen 25 frt. 50 kr. s ehhez adva a 48 kr. pénztári maradékot, 25 frt. 98 kr. adatott át a tájékoztatására.

Halalozás. Rakassányi Ferencné sz. Buoer Teréz f. hó 22-én, élete 75-ik évében elhunyt Rakassán.

A selmezi gyógy- és természetudományi egyesület márczius hó 5-ikén d. u. 4 órakor a bánáysz- és érdektudakadémia központi épületének első emeleti D^a termében szakülést tart, melyen Farbak István akadémiai igazgató »Az akadémia-épületben alkalmazott elektromos világítás berendezéséről» és Andreics János okl. bánáysz »a moraviczai új berendezési vaslármák és osztályozó készülékekről» fog értekezni.

Erzsébet nőgyelet. Az egyletek alakulásának történetében kevés oly példával találkozunk, mint a melyet a múlt héten Selmezbányán megalakult Erzsébet kath. nőgyelet mutat fel. — Alig hangzolt fel lapunkban ama felhívás, hogy »alakítsunk kath. nőgyesületet,« rövid három-négy napra rea készen voltak az új egylet alapszabályai s a következő héten, azaz mult vasárnap már megalakult mintegy 70 taggal az új egyesület. — E tuncemény ok abban rejlik, hogy az eszme megvalósításának nehéz munkájára oly egyen vállalkozott; kiben az ügy szeretetével, szellem, tapintat s meglepő erély párosul, s kit általános tisztelet körébe. A szegények e nemtője Lang Charitas főnökön nem rettene vissza a kezdet nehézségeitől önfelelőzö utánjárásall, rábeszéléssel az ember szeretetnek egy új művét alkotó meg néhány nap alatt. — Ó hiva egybe a város kath. hölgyeit az igalmas nővérek intézetébe s ott kifejtve az egylet célját, esz. telve a nyomot, mely nemcsak a szó szoros értelmében vett népnél, de különösen az u. n. házi szegényeknél uralkodik, bemutatja az alapszabály-tervezetet, mely a jelen voltak egyhangulag tárgyalandónak fogadtak el; mire azonnal mintegy 70 tag beiratkozván s elnökül Oesovszky-Markovits Mária úrhölgyet, másodénköll Lang Charitas főnököt, pénztárnokul Mihálik Istvánné unót, titkáru pedig Viesner Adolf urat választván meg, a tervezetet tárgyalásba is vette. — Az alapszabály szerint az egylet rendes, alapító, tiszteletbeli s pártoló tagokból áll. Rendes tagok azok, kik havonként legalább 20 krt. alapító pedig, kik egyszer s mindenkorra 12 frtot fizetnek az egylet pénztárába. — A választmány 30 tagot számlál, mely működését már is megkezde s így ha az alapszabályok mielőbb magasabb helyben hagyást nyernek, a tagsági díjak már f. é. marczius havától kezdve gyűjteteni fognak. — Ezzel csak ennyit szólnak ez egyesületről, de kijelentjük, hogy minden alkalmat felhasználunk majd céljainak előmozdítására, figyelemmel kísérvé alakító tevékenységét, szivesen közöljük róla a közöni valót, hogy így is eleje védessék a félreértéseknek egyrészt, másrészt pedig, hogy a még be nem léptettek is tudomást nyerve az egylet működéséről, annak tagjai sorába lépjenek.

Deák ünnep. Selmezb-Bélabánya sz. kir. bánvárosos törvényhatósága mint minden évben, úgy most is ünnepelt emlézett meg a »haza bölcsé« érdemeiről. — E hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésen, mely tisztán Deák emlékeztetnek volt szentelve, Oesovszky Vilmos főrgmester elnöki megnyitójá után Szinnyai József törvényhatósági főgyőző emlékedett hangu magvas beszédével emlékedett meg a nagyinak érdemeiről s felolvasta Deáknak, mint igazságügyminiszternek 1848-ban az iskolagyámban tartott egyik beszédét. — Majd Vörös Ferenc algyőző egy alkalmi költeményt szavalt el, mire az ünnep véget ért.

